

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: turystyka i rekreacja

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Akademia
Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: 14-15 stycznia 2025 r.

Warszawa, 2025

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	10
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	16
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	20
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	22
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	24
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	26
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	28
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	31
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	33

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Anna Marchewka, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Rajmund Tomik, członek PKA
2. dr hab. Beata Pluta, ekspert PKA
3. Dominik Czapczyk, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Mateusz Kopaczyński, ekspert PKA ds. studenckich
5. Julia Przybyłowska, ekspert PKA ds. studenckich
6. Katarzyna Nowak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja prowadzonym w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2024/2025. Wizytacja przeprowadzona została przez zespół oceniający PKA (dalej: ZO PKA) w formie stacjonarnej. PKA po raz kolejny oceniała jakość kształcenia na tym kierunku studiów.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą stacjonarnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. ZO PKA zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku studiów, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca ZO PKA poinformowała władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	turystyka i rekreacja	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o kulturze fizycznej – 55% nauki o zarządzaniu i jakości – 22% ekonomia i finanse – 17% nauki o zdrowiu – 6%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/211 - specjalność <i>turystyka i hotelarstwo</i> ; 214 - specjalność <i>rekreacja</i>	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	720 godz./29 ECTS/6 miesięcy	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	<i>turystyka i hotelarstwo</i> <i>rekreacja</i>	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	411	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2094	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	113	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	145 - specjalność <i>rekreacja</i> 151 - specjalność <i>turystyka i hotelarstwo</i>	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	124 - specjalność <i>turystyka i hotelarstwo</i> 125 - specjalność <i>rekreacja</i>	-

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	turystyka i rekreacja	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{5,6}	nauki o kulturze fizycznej – 62% nauki o zarządzaniu i jakości – 17% ekonomia i finanse – 21%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	360 godz./9 ECTS/3 miesiące	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	124	
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁸	1525	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61	
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	65	
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	53	

⁵W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym, prowadzonych w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie są zgodne z misją i strategią Uczelni, obowiązującą do 2030 roku. W swojej misji Uczelnia deklaruje m. in. działania zmierzające do uzyskania przez absolwentów najlepszych efektów uczenia się oraz kształcenie najwyższej jakości kadry dla szeroko rozumianego sportu (również dla turystyki i rekreacji, stanowiących integralną część kultury fizycznej), a także przygotowywanie swoich absolwentów do współtworzenia gospodarki opartej na wiedzy.

Studia przygotowują absolwentów do pracy na rynku usług turystyczno – rekreacyjnych w Polsce i na świecie oraz mają przygotować ich do funkcjonowania we współczesnym społeczeństwie. Koncepcja kształcenia otwiera również drogę do dalszego rozwoju zawodowego absolwenta kierunku turystyka i rekreacja. Studenci zdobywają ogólną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk o kulturze fizycznej, nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów, nauk o zdrowiu oraz umiejętność wykorzystania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad etycznych.

Koncepcja kształcenia, cele kształcenia i efekty uczenia się odnoszą się na studiach pierwszego stopnia do czterech dyscyplin naukowych: nauki o kulturze fizycznej – 55% (dyscyplina wiodąca), nauki o zarządzaniu i jakości – 22%, ekonomia i finanse – 17% oraz nauki o zdrowiu – 6%. Przyporządkowanie do czterech dyscyplin nie znajduje jednak w pełni uzasadnienia ani w określonej sylwetce absolwenta, ani w opisie efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia. Takie odniesienie nie wynika także z kluczowych przesłanek i celów prowadzenia danego kierunku studiów, ujętych w koncepcji kształcenia i znajdujących odzwierciedlenie w potencjale naukowym oraz badawczo-rozwojowym Wydziału Wychowania Fizycznego. Również w strukturze kadry dydaktycznej zatrudnionej do realizacji procesu kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja znajdują się nauczyciele akademicki, których dorobek naukowy i zawodowy nie jest odniesiony do dyscypliny nauki o zdrowiu. Z kolei, na studiach drugiego stopnia efekty uczenia się zostały odniesione do trzech dyscyplin naukowych: nauki o kulturze fizycznej – 62%, nauki o zarządzaniu i jakości – 17% oraz ekonomia i finanse – 21%. Przyporządkowanie kierunku do wymienionych dyscyplin naukowych na studiach drugiego stopnia jest poprawne, warunkuje jego teoretyczne podstawy i odgrywa istotną rolę jako podstawa formułowania koncepcji kształcenia. W obu rodzajach studiów cele kształcenia i efekty uczenia się uwzględniają postępu w obszarach działalności zawodowej specjalisty turystyki i rekreacji i są zorientowane na potrzeby zawodowego rynku pracy zgłaszającego zapotrzebowanie na pracowników o szerokiej i interdyscyplinarnej wiedzy oraz bogatych umiejętnościach i kompetencjach specjalistycznych. Aktualnie studia na kierunku są prowadzone w formie stacjonarnej.

W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja biorą udział interesariusze zewnątrzni, czyli przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Uczelnia deklaruje współpracę

z przedsiębiorcami, gestorami usług turystycznych i rekreacyjnych, administracją publiczną i organizacjami społecznymi i samorządowymi, ale nie przedstawiła w pełni wystarczających dowodów na faktyczny wpływ otoczenia społeczno-gospodarczego na modyfikację koncepcji kształcenia i jej dostosowanie do aktualnych potrzeb rynku pracy. Interesariuszami wewnętrznymi, którzy mają potencjalny wpływ na proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów są: studenci kierunku turystyka i rekreacja, nauczyciele akademicki realizujący zajęcia na tym kierunku studiów oraz przedstawiciele Samorządu Studenckiego. Wszyscy interesariusze mają możliwość zgłaszania swoich spostrzeżeń oraz wniosków dotyczących kształcenia Radzie Programowej kierunku oraz Dziekanowi Wydziału. Nauczyciele akademicki i studenci uczestniczą w działaniach doskonalących programy studiów. Studenci mają możliwość wyrażania swoich opinii i zgłaszania propozycji zmian programowych w ankietyzacji zajęć. Nauczyciele akademicki zgłaszają propozycje zmian w programach do Wydziałowej Komisji ds. Planów i Programów Studiów, do Prodziekana lub bezpośrednio do Dziekana. Koncepcja kształcenia jest więc stale weryfikowana i wsparta opiniami głównie interesariuszy wewnętrznych, które pozyskano w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, a także monitoringu losu absolwentów AWF w Warszawie oraz ankietyzacji pracodawców. Współpracę tą koordynuje Biuro Karier.

Kształcenie na kierunku turystyka i rekreacja odbywa się w oparciu o poziom 6. i 7. Polskiej Ramy Kwalifikacji i jest ukierunkowane na uzyskiwanie kompetencji komunikowania się w języku obcym. Studenci na studiach pierwszego i drugiego stopnia mają możliwość opanowania języka obcego na poziomie biegłości, odpowiednio B2 i B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Na podstawie Uchwały nr 7/2017/2018 Senatu AWF Warszawa z dnia 24.10.2017 r. od roku akademickiego 2017/2018 zmieniono profil kształcenia z ogólnoakademickiego na profil praktyczny. Zmiana podyktowana była m.in. rekomendacjami zgłaszanymi przez pracodawców oraz długotrwałymi konsultacjami z interesariuszami wewnętrznymi - nauczycielami akademickimi i studentami.

Efekty uczenia się na ocenianym kierunku studiów zatwierdzono uchwałą nr 14/2022/2023 Senatu Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie z dnia 31 stycznia 2023 roku w sprawie: zmian w efektach uczenia się programów studiów kierunków studiów wychowanie fizyczne, sport oraz turystyka i rekreacja I i II stopnia, prowadzonych przez Wydział Wychowania Fizycznego AWF Warszawa. Uczelnia określiła dla ocenianego kierunku studiów na studiach pierwszego stopnia 21 efektów uczenia się (7 z zakresu wiedzy, 10 z zakresu umiejętności oraz 4 z zakresu kompetencji społecznych), zaś na studiach drugiego stopnia – 28 efektów uczenia się, w tym 9 z zakresu wiedzy, 14 z zakresu umiejętności oraz 5 z zakresu kompetencji społecznych. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć są spójne z kierunkowymi efektami uczenia się. Zakładane efekty uczenia się dla kierunku turystyka i rekreacja są pochodne względem efektów uczenia się określonych w rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U z 2018 r. poz. 2218), choć dostrzega się pewne nieścisłości w ich formułowaniu. Część z nich, na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, wymaga dostosowania opisu do określeń przyjętych dla właściwego poziomu PRK. W zakładanych efektach uczenia się w przypadku niektórych charakterystyk brak jest odniesień zarówno do stopnia zaawansowania wiedzy, jak i pogłębienia wiedzy. Uwaga dotyczy przykładowo efektów uczenia się: K_W02, K_W03 (studia pierwszego stopnia) oraz K_W02, K_W03, K_W05, K_W06 (studia drugiego stopnia).

Proces kształcenia zakłada osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się oraz przygotowanie do podjęcia pracy zawodowej. Efekty uczenia się objęte programem studiów są zgodne z sylwetką absolwenta oraz w większości zostały poprawnie zdefiniowane w modułach obejmujących kategorię wiedzy,

umiejętności i kompetencji społecznych. Ważnym aspektem kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja jest przygotowanie studentów do pracy badawczej i analiz rynku turystycznego i rekreacyjnego, o czym świadczą m.in. efekty uczenia się z zakresu umiejętności – absolwent potrafi: samodzielnie zorganizować lub zainicjować działania związane z imprezami, przedsięwzięciami turystycznymi i rekreacyjnymi dostosowanymi do potrzeb, warunków, zainteresowań uczestników różnicowanych pod względem wieku, stanu zdrowia, sprawności, wiedzy, zainteresowań i możliwości oraz wykonać zadania obsługi turystów na wybranych stanowiskach pracy w turystyce i rekreacji (K_U01) – studia pierwszego stopnia, czy posiada specjalistyczne umiejętności w wybranym obszarze aktywności związanej z turystyką lub rekreacją oraz umiejętności w zakresie kierowania i realizowania zajęć rekreacyjnych, szczególnie wymagających współpracy zespołu specjalistów lub wyższych niż podstawowe umiejętności metodyczne i techniczne ze szczególnym uwzględnieniem zasad bhp (K_U10) – studia drugiego stopnia.

Oceniane efekty uczenia się są specyficzne i w większości przypadków są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscyplin naukowych, do których oceniany kierunek studiów jest przyporządkowany oraz z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. W strukturze zatrudnionej kadry dydaktycznej znajdują się w zdecydowanej większości nauczyciele akademicy, których dorobek naukowy i zawodowy jest odniesiony do wymienionych dyscyplin naukowych, z wyjątkiem dyscypliny nauki o zdrowiu. Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych zajęć zostały opisane w kartach zajęć. Proces doboru metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów kierunku turystyka i rekreacja na studiach pierwszego i drugiego stopnia jest nadzorowany przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰ (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia ocenianego kierunku studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym są zgodne z misją i strategią rozwoju AWF w Warszawie, jednak Uczelnia nie dokonała pełnej oceny potrzeb zawodowego rynku pracy, a także oczekiwań społeczno-gospodarczych w zakresie sformułowanej koncepcji kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja. Koncepcja i cele kształcenia odnoszą się przede wszystkim do dyscypliny nauki o kulturze fizycznej jako dyscypliny wiodącej oraz do dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse. W zaprezentowanej koncepcji kształcenia i celach kształcenia na studiach pierwszego stopnia odniesienie efektów uczenia się do dyscypliny nauki o zdrowiu, do której kierunek został przyporządkowany, nie ma uzasadnienia.

---

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

1. Rekomenduje się korektę przyporządkowania ocenianego kierunku studiów do właściwych dyscyplin naukowych na studiach pierwszego stopnia.
2. Rekomenduje się formalne włączenie do współpracy przy tworzeniu i modyfikowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku studiów interesariuszy zewnętrznych.
3. Rekomenduje się uwzględnienie w opisie efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia charakterystyk stopnia zawansowania oraz pogłębienia wiedzy dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Zalecenia

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunku turystyka i rekreacja o profilu praktycznym, zaprezentowane w sylabusach, są w zdecydowanej większości zgodne z kierunkowymi efektami uczenia się oraz uwzględniają wiedzę i jej zastosowania w zakresie dyscyplin naukowych, do których kierunek turystyka i rekreacja jest przyporządkowany (nauki o kulturze fizycznej jako dyscyplina wiodąca, nauki o zarządzaniu i jakości, ekonomia i finanse oraz nauki o zdrowiu (tylko studia pierwszego stopnia)). Uwzględniają normy i zasady, a także aktualny stan praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku studiów. Analiza kolejno wybranych treści programowych pozwala stwierdzić, iż są one zgodne ze specyfiką tych zajęć, który przejawia się w ich praktycznym lub teoretycznym zastosowaniu.

Studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku turystyka i rekreacja są prowadzone w Uczelni na Wydziale Wychowania Fizycznego w trybie stacjonarnym i trwają odpowiednio 6 semestrów (studia pierwszego stopnia) oraz 4 semestry (studia drugiego stopnia). Program studiów drugiego stopnia realizowany jest bez ścieżki specjalnościowej, natomiast na studiach pierwszego stopnia Uczelnia przewidziała dwie specjalności: *turystyka i hotelarstwo* oraz *rekreacja*.

Na osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla cyklu kształcenia, Uczelnia przewiduje nakład pracy studenta, wyrażony punktami ECTS, wynoszący 214 pkt – specjalność *turystyka i hotelarstwo* i 211 pkt – specjalność *rekreacja* (studia pierwszego stopnia) oraz 120 pkt (studia drugiego stopnia).

W programie studiów uwzględniono zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz rozwijające kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego na poziomie, odpowiednio do stopnia studiów, B2 i B2+. Zwraca

uwagę, w kontekście niezwykle ważnego na kierunku turystyka i rekreacja elementu kształcenia, jakim jest znajomość języków obcych, niewielka liczba godzin zajęć z lektoratów na studiach pierwszego stopnia (120 godz., tylko jeden język obcy) i na studiach drugiego stopnia (90 godz.). Uczelnia nie prowadzi również innych zajęć w językach obcych, poza lektoratami, na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Korekty wymaga także zapis w sylabusach zajęć językowych oraz ich uzupełnienie (na studiach drugiego stopnia brakuje sylabusu z j. włoskiego).

Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów jest zgodna z wymaganiami określonymi w aktualnie obowiązujących przepisach prawnych – 113 pkt ECTS (studia pierwszego stopnia) i 61 pkt ECTS (studia drugiego stopnia).

Ponad 50% zajęć, zarówno na studiach pierwszego stopnia (151 pkt ECTS – specjalność *turystyka i hotelarstwo*/145 pkt ECTS – specjalność *rekreacja*), jak i studiach drugiego stopnia (65 pkt ECTS) jest powiązana z nabywaniem umiejętności praktycznych. Formalnie program studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze określonym w §3 ust. 5 pkt 1 rozporządzenia z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Część z tych zajęć nie jest prowadzona w warunkach właściwych dla działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie właściwych dla tej działalności czynności praktycznych przez studentów. Uczelnia zalicza do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w nieuprawniony sposób zdecydowaną większość zajęć, np. zajęcia wykładowe, a także inne zajęcia realizowane w formie wykładów i ćwiczeń, takie jak np.: *podstawy ekonomii, podstawy marketingu, podstawy anatomii, podstawy socjologii, podstawy ekologii i ochrony środowiska, podstawy psychologii, filozofię, podstawy zarządzania, prawo w turystyce i rekreacji, krajoznawstwo, fizjologię człowieka, zarządzanie czasem, psychologiczne i ekonomiczne uwarunkowania zachowań konsumenckich, etykietę biznesu, finanse i rachunkowość, pedagogikę czasu wolnego, historię turystyki i rekreacji, podstawy turystyki, podstawy rekreacji, teorię i metodykę turystyki, teorię metodyki rekreacji, turystykę w praktyce, ekonomikę turystyki, geografie turystyczną, zagospodarowanie turystyczne, rynek usług turystycznych, transport i logistykę w turystyce, hotelarstwo, turystykę miejską, turystykę kulturową, projektowanie kompleksowego pakietu turystycznego, przemysł spotkań – mice, systemy hotelowe w Polsce i na świecie, informację turystyczną, turystykę zrównoważoną, agroturystykę, nowe trendy w turystyce, zarządzanie projektami w rekreacji, teorię i metodykę treningu zdrowotnego, relacje interpersonalne, anatomię funkcjonalną, wstęp do fizjologii wysiłku fizycznego, rekreację i turystykę osób starszych, andragogikę i inne. Podobna skala nieprawidłowości dotyczy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na studiach drugiego stopnia (m.in. zajęcia wykładowe: *rozwój zrównoważony obszarów turystycznych, turystyka międzynarodowa - uwarunkowania ekonomiczne czy planowanie przestrzeni* i t.j.). Deklarowany przez Uczelnię wymiar zajęć kształtujących umiejętności praktyczne jest więc dla obu poziomów studiów oszacowany nieprawidłowo.*

Zajęcia do wyboru stanowią ponad 30% zajęć na obu poziomach studiów, odpowiednio 125 pkt ECTS w specjalności *turystyka i hotelarstwo*/124 pkt ECTS w specjalności *rekreacja* (studia pierwszego stopnia) oraz 53 pkt ECTS (studia drugiego stopnia). Zajęcia te pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Niewłaściwe jest zaliczenie do tej puli zajęć z seminarium magisterskiego na studiach drugiego stopnia, które dotyczą przygotowania do egzaminu dyplomowego, realizowanego w takiej samej formie dla każdego studenta, mimo iż może dotyczyć różnych pytań związanych z odmiennymi specjalnościami.

W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia znajdują się obowiązkowe zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano odpowiednio 86 pkt ECTS

w specjalności *turystyka i hotelarstwo*/68 pkt ECTS w specjalności *rekreacja* (studia pierwszego stopnia) oraz 49 pkt ECTS (studia drugiego stopnia). Ponadto, w programie studiów na ocenianym kierunku studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia uwzględniono zajęcia z *wychowania fizycznego*, przypisując im 5 pkt ECTS na studiach pierwszego stopnia i 7 pkt ECTS na studiach drugiego stopnia, co jest niezgodne z § 3 ust. 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.

Kształcenie na ocenianym kierunku studiów odbywa się w ramach zajęć lub grup zajęć obejmujących zajęcia podstawowe, ogólne, kierunkowe i specjalistyczne, które pozwalają na zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do pracy w przedsiębiorstwach turystycznych, hotelarskich, eventowych oraz instytucjach zajmujących się szeroko pojętą turystyką i rekreacją, a także przygotowują do uruchomienia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej w tym zakresie. Wiedza uzupełniana jest umiejętnościami zdobywanymi w czasie licznych ćwiczeń oraz praktyk zawodowych. Do wszystkich zajęć przypisano efekty uczenia się oraz pkt ECTS.

Po ukończeniu 2 semestru studiów pierwszego stopnia studenci mają możliwość realizacji jednej z dwóch specjalności (*rekreacja* oraz *turystyka i hotelarstwo*). Od 3 semestru do programu studiów są włączone zajęcia realizowane w ramach specjalności, w dwóch kolejnych semestrach: *event menadżer, fitness - nowoczesne formy gimnastyki, hotelarstwo, projektowanie w turystyce, nordic walking, odnowa psychosomatyczna, organizacja imprez w rekreacji*, w wymiarze 120 godzin (w tym 45 godz. wykładów i 75 godz. ćwiczeń). Po ukończeniu 1 semestru studiów drugiego stopnia studenci mają możliwość wyboru jednej z trzech specjalizacji: *trener personalny, kinezygerontoprofilaktyka, menadżer turystyki i rekreacji*, realizowanych w trzech kolejnych semestrach w wymiarze 150 godzin (w tym 60 godz. wykładów i 90 godz. ćwiczeń).

Zestawione w programach studiów interdyscyplinarne treści programowe uwzględniają oczekiwania współczesnego rynku usług turystycznych i rekreacyjnych oraz indywidualnych klientów w zakresie kształtowania ich dbałości o ich zdrowie i sprawność fizyczną lub zaspokojenia potrzeb turystycznych. Są one sprofilowane praktycznie i bazują w początkowym okresie procesu kształcenia na teorii oraz zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne realizowanych w siedzibie Uczelni. Ponadto, treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się przewidzianych w programie studiów. Harmonogram realizacji programu studiów, forma i organizacja zajęć oraz liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, daje podstawę osiągania przez studentów przyjętych efektów uczenia się.

Nakład pracy w poszczególnych semestrach studiów pierwszego stopnia jest nierównomierny. Szczególnie w semestrze 4 i 5 obserwuje się wyraźnie zwiększone obciążenie studenta pracą (odpowiednio: 39 i 41 pkt ECTS w ramach specjalności *turystyka i rekreacja* oraz 39 i 40 pkt ECTS w ramach specjalności *rekreacja*), podczas gdy na 6 semestrze studiów program na obydwu specjalnościach obejmuje jedynie 29 pkt ECTS (w tym 19 pkt ECTS w ramach praktyk zawodowych i 10 pkt ECTS w ramach pracy dyplomowej). Takie nierównomierne obciążenie pracą nie sprzyja osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się i nie jest zgodne z higieną nauczania.

W kalkulacji nakładu pracy studenta i przyporządkowaniu zajęciom określonej liczby pkt ECTS Uczelnia postępuje w kilku przypadkach w sposób niezrozumiały i nieprawidłowy. Przykładowo zajęciom z praktyk zawodowych na studiach drugiego stopnia w wymiarze 360 godzin przyporządkowano 9 pkt ECTS, zajęciom z języka obcego (studia pierwszego stopnia) w wymiarze 120 godzin – 12 pkt ECTS, a zajęciom z wybranej specjalizacji także realizowanej w wymiarze 120 godzin – 16 pkt ECTS (studia

pierwszego stopnia). W innym przypadku, praktyce zawodowej na studiach pierwszego stopnia w wymiarze 720 godzin przyporządkowano 29 pkt ECTS. Przytoczone przykłady wskazują na brak wspólnego i racjonalnego algorytmu oceny poziomu nakładu pracy studiujących na obu poziomach studiów. Ponadto, w niektórych przypadkach nie ma zgodności pomiędzy liczbą pkt ECTS przypisaną danym zajęciom w sylabusie, a liczbą pkt ECTS tych samych zajęć umieszczoną w programie studiów. Uwaga dotyczy seminarium dyplomowego na studiach pierwszego stopnia – w sylabusie jest 5 pkt ECTS, w programie studiów dla specjalności rekreacja także 5 pkt ECTS, a dla specjalności *turystyka i hotelarstwo* – 7 pkt ECTS. Dodatkowo, na ocenianym kierunku studiów, na studiach pierwszego i drugiego stopnia Uczelnia w kilku przypadkach (np. seminarium magisterskie, praktyki zawodowe), w nieuprawniony sposób wyodrębniła konsultacje jako odrębną formę zajęć realizowanych w kontakcie z prowadzącym.

Program studiów pierwszego i drugiego stopnia nie budzi wątpliwości w zakresie sekwencyjności zajęć. W większości zaprezentowanych kart zajęć, wybrane przez nauczycieli akademickich metody kształcenia są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie efektów uczenia się przez studentów. W ich doborze, w większości przypadków nauczyciele akademicy uwzględnili aktualne osiągnięcia dydaktyki akademickiej. Proponowane w programie studiów metody kształcenia zależą od specyfiki zajęć. Przy doborze form prowadzenia zajęć uwzględniono ich specyfikę, formę zajęć oraz praktyczny profil studiów. W doborze metod kształcenia są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej. W realizacji procesu kształcenia są wykorzystywane takie narzędzia, jak np.: Revas, Merlin X, KW Hotel oraz platforma e-learningowa, na której nauczyciele mogą zamieszczać materiały dydaktyczne. Nauczyciele wykorzystują również w trakcie zajęć takie aplikacje, jak np. Kahoot, Mentimeter, Padlet. Metody kształcenia stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego, umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia.

Metody kształcenia zaprezentowane w sylabusach zajęć są różnorodne i dostosowane do form zajęć oraz treści programowych zaplanowanych przez nauczycieli akademickich. Szczegółowy dobór metod kształcenia opisują poszczególne karty zajęć. Przykładami metod kształcenia wykorzystywanych w procesie kształcenia kierunku turystyka i rekreacja są: wykład podający, problemowy, opowiadanie, pogadanka, opis, dyskusja, praca z książką, metody oparte na obserwacji i pomiarze (pokaz, pomiar), samodzielne wykonywanie zadań, laboratoria, metody aktywizujące, takie jak burza mózgów, sytuacyjna, inscenizacja, problemowa. W ramach zajęć na kierunku turystyka i rekreacja stosuje się różnorodne metody kształcenia aktywizujące studentów, umożliwiające im uzyskanie wiedzy oraz praktyczne umiejętności i kompetencje ważne w działalności turystycznej, hotelarskiej, eventowej i rekreacyjnej. Na zajęciach z języka obcego są wykorzystywane metody kształcenia, takie jak: praca z tekstem, dyskusja, konwersatorium, rozumienie ze słuchu, tłumaczenie tekstu, dialogi sytuacyjne, studium przypadku, prezentacja. Są one prawidłowe i zapewniają osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się.

Program studiów na kierunku turystyka i rekreacja nie przewiduje realizacji zajęć programowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wszystkie zajęcia przewidziane w planie studiów realizowane są w Uczelni w bezpośrednim kontakcie nauczycieli akademickich i studentów.

Praktyki zawodowe stanowią integralną część obu programów studiów o profilu praktycznym. Jak już wskazywano, program studiów na ocenianym kierunku studiów na obu poziomach zakłada realizację praktyk zawodowych. Program studiów pierwszego stopnia (dla obu specjalności) uwzględnia praktyki

zawodowe w łącznym wymiarze 720 godzin (w semestrze 5 – 240 godzin, 10 ECTS; w semestrze 6 – 480 godzin, 19 ECTS), którym łącznie przypisano 29 punktów ECTS (czas trwania 6 miesięcy). Na studiach drugiego stopnia praktyki zawodowe realizowane są w łącznym wymiarze 360 godzin (3 miesiące), którym przypisano łącznie 9 punktów ECTS (w semestrach 1-3 po 120 godzin (po 3 ECTS)). Umieszczenie praktyk zawodowych w programie studiów zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, jest zasadne, tworząc z pozostałymi grupami zajęć integralną całość. Studenci realizują praktyki zawodowe w oparciu o zadania, które są wyznaczone w dzienniku praktyk zawodowych, każda praktyka zawodowa ma swój oryginalny dziennik praktyk zawodowych. Programy praktyk zawodowych dla studiów pierwszego i drugiego stopnia opisano w kartach zajęć praktyk zawodowych. Uczelnia przedstawiła opracowany dla wnioskowanego kierunku Regulamin praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe odbywają się w jednostkach pozauczelnianych. Przykładowe organizacje rekomendowane do realizacji praktyk zawodowych w instytucjach kultury fizycznej to: ośrodki sportu i rekreacji - dzielnicowe, miejskie, biura podróży, organizacje eventowe; inne organizacje, fundacje, stowarzyszenia działające w ramach projektów aktywizujących społeczność zwłaszcza lokalną w zakresie kultury fizycznej, szczególne w zakresie turystyki i rekreacji. Poszczególne miejsca są indywidualnie weryfikowane przez Kierownika praktyk zawodowych, następnie jest podpisywana umowa pomiędzy uczelnią, a praktykodawcą. Uczelnia nie przedstawiła jednak sylabusów dla wszystkich części praktyk zawodowych, z opisem szczegółowym zakładanych efektów uczenia się dla każdego z nich oraz z programem zadań i celów praktyki zawodowej w danym etapie oraz sposobami weryfikacji efektów uczenia się i formą zaliczenia – brak sylabusów dla praktyk specjalnościowych na studiach pierwszego stopnia. Jak podano w raporcie samooceny, w indywidualnych przypadkach istnieje możliwość zaliczenia $\frac{1}{3}$ wymiaru praktyk zawodowych w miejscu aktualnego zatrudnienia w przedsiębiorstwach, instytucjach turystycznych, rekreacyjno-sportowych, innych wymienionych (umowa o pracę, umowa zlecenie, wolontariat) w okresie trwania praktyk zawodowych. Powyższe działania wymagają uzyskania pisemnej akceptacji Kierownika, która dotyczy: okresu umowy zgodnej z terminem realizacji praktyk zawodowych, potwierdzeniem wykonania godzin, wyszczególnieniem zakresu obowiązków zgodnym z Regulaminem Praktyk – jest to zgodne z zapisem w Regulaminie studiów AWF Warszawa. Opiekunowie praktyk zawodowych w miejscu ich odbywania są bezpośrednio wyznaczeni przez praktykodawcę, posiadają doświadczenie i kompetencje umożliwiające skuteczny nadzór nad przebiegiem praktyk zawodowych, w miejscu ich odbywania. Uczelnia nie hospituje praktyk studenckich. Kierownik praktyk zawodowych prowadzi nadzór telefoniczny, kontaktując się z pracodawcą. Ocena realizacji praktyk zawodowych dokonywana jest systematycznie.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku studiów na studiach pierwszego i drugiego stopnia, realizowanym wyłącznie w formie stacjonarnej, została przygotowana prawidłowo. Określa ją Rektor w corocznie wydawanych uchwałach i zarządzeniach. Liczebności w grupach studenckich określa Zarządzenie Nr 70/2021/2022 Rektora Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie z dnia 30 września 2022 r. w sprawie określenia minimalnej liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych prowadzonych w AWF Warszawa oraz zasad ustalania i zmiany liczebności grup studenckich na zajęciach dydaktycznych prowadzonych w AWF Warszawa. Rok akademicki jest zorganizowany w systemie semestralnym i obejmuje semestr zimowy oraz semestr letni, w tym dwie sesje egzaminacyjne. Każdy z semestrów obejmuje 15-tygodniowy okres zajęć wynikający z programu studiów. Dodatkowo, rok akademicki uwzględnia przerwy semestralne: zimową i letnią, a także dni wolne od zajęć. Zajęcia dla studentów odbywają się od poniedziałku do piątku. Są one ujęte w harmonogramie zajęć racjonalnie, umożliwiając studentom udział w zajęciach i uczenie się

poza zajęciami. Czas zajęć, zaliczeń i sesji egzaminacyjnych umożliwia weryfikację wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się. Taka organizacja zajęć zapewnia także studentom uzyskanie informacji od nauczycieli akademickich na temat poziomu ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe dla kierunku turystyka i rekreacja na studiach pierwszego i drugiego stopnia nie budzą zastrzeżeń. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów jest prawidłowa i zapewnia osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. W kalkulacji nakładu pracy studenta i przyporządkowaniu zajęciom określonej liczby pkt ECTS Uczelnia postępuje w kilku przypadkach w sposób niezrozumiały i nieprawidłowy. Uczelnia źle kalkuluje nakład pracy studenta, często przeszacowując ten nakład i przypisując do zajęć zbyt dużą liczbę pkt ECTS. W programie studiów pierwszego i drugiego stopnia zajęciom z wychowania fizycznego, przypisano 5 pkt ECTS na studiach pierwszego stopnia i 7 pkt ECTS na studiach drugiego stopnia, co jest niezgodne z § 3 ust. 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów. Zajęcia do wyboru mają właściwy wymiar, którym przypisano na obu poziomach studiów odpowiednią liczbę pkt ECTS. Program studiów obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, które zostały jednak przyporządkowane na obu poziomach studiów w sposób niewłaściwy, gdyż wybrane zajęcia traktowane przez Uczelnię jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne nie spełniają warunku określonego w §6 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów, ponieważ nie zostało określone, jakie czynności praktyczne będą wykonywane przez studentów, ani nie udowodniono we wniosku, że studenci będą wykonywać te ćwiczenia w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z kierunkiem turystyka i rekreacja. Program studiów nie zawiera zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zaplanowane zajęcia umożliwiają studentom osiągnięcie wymaganych pkt ECTS i efektów uczenia się z obszaru nauk humanistycznych i społecznych oraz opanowanie odpowiednio poziomu B2 i B2+ ESOKJ w zakresie komunikowania się w języku obcym. Metody kształcenia zaprezentowane w sylabusach zajęć są różnorodne i dostosowane do form zajęć oraz treści programowych zaplanowanych przez nauczycieli akademickich. Są one prawidłowe i zapewniają osiągnięcie przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Metody kształcenia na obu poziomach studiów uwzględniają wymagania i potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Zwraca uwagę nierównomierne obciążenie pracą studenta w poszczególnych semestrach zajęć na studiach pierwszego stopnia, co nie sprzyja osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się i nie jest zgodne z higieną nauczania.

Podstawą do obniżenia oceny stopnia spełnienia kryterium 2 na kryterium spełnione częściowo są stwierdzenia, że:

1. Kalkulacja nakładu pracy studenta w licznych przypadkach zajęć wskazuje na przeszacowanie tego nakładu pracy i przyporządkowanie zbyt dużej liczby pkt ECTS do tych zajęć.
2. Uczelnia w niewłaściwy sposób zdefiniowała pulę zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na obu poziomach studiów.
3. Wystąpiły liczne uchybienia w sylabusach zajęć.
4. Proces nauczania i uczenia się na studiach pierwszego stopnia jest realizowany bez zachowania podstawowych zasad higieny nauczania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zwiększenie oferty zajęć z kształcenia językowego na studiach pierwszego stopnia.

Zalecenia

1. Zaleca się Uczelni analizę i korektę kalkulacji nakładu pracy studenta w ramach zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia, wyrażoną w pkt ECTS, w taki sposób, aby wskazywała na rzeczywisty i racjonalny nakład jego pracy.
2. Zaleca się korektę listy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na studiach pierwszego i drugiego stopnia zgodnie z zapisem w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów.
3. Zaleca się uzupełnienie brakujących sylabusów zajęć dla praktyk specjalnościowych na studiach pierwszego stopnia oraz j. włoskiego na studiach drugiego stopnia, a także uzupełnienie braków w zapisach w sylabusach zajęć w zakresie godzin konsultacji.
4. Zaleca się Uczelni dostosowanie procesu nauczania i uczenia się do podstawowych zasad higieny pracy i wypoczynku poprzez analizę rozkładu zajęć w kolejnych latach i semestrach na studiach pierwszego stopnia, z zachowaniem właściwego balansu obciążenia nauką i czasem regeneracji dla studentów.
5. Zaleca się wprowadzenie istotnych działań naprawczych, które będą zapobiegać w przyszłości nieprawidłowościom sformułowanym w powyższych zaleceniach.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki przyjęcia kandydatów na I rok studiów zostały formalnie określone uchwałą Senatu oraz zarządzeniem Rektora określającym Regulamin Rekrutacji AWF w Warszawie. Określono w nich m.in. zasady przyjęć dla osób będących obywatelami polskimi, posiadającymi maturę zagraniczną lub dyplom ukończenia studiów wyższych za granicą oraz zasady rekrutacji cudzoziemców. Zasady przyjmowania na studia laureatów oraz finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz zasady przyjmowania na studia laureatów konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich określa odrębna uchwała Senatu AWF w Warszawie. W Uczelni obowiązuje System elektronicznej rekrutacji kandydatów dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia. Prorektor właściwy ds. studenckich

sprawuje nadzór nad procesem rekrutacji w Uczelni. Postępowanie rekrutacyjne na studia pierwszego stopnia na kierunku turystyka i rekreacja prowadzi wydziałowa komisja rekrutacyjna, przewodniczącego i członków wydziałowej komisji rekrutacyjnej oraz komisji egzaminacyjnej powołują dziekani. Kryteria przyjęć na ten kierunek studiów są związane z punktacją za oceny na świadectwie dojrzałości (kandydat uzyskuje sumę punktów wyliczoną na podstawie wyników wyrażonych w punktach procentowych z najwyższej zdanego języka obcego oraz dwóch innych najlepiej zdanych przedmiotów z części pisemnej egzaminu maturalnego) oraz punktacji egzaminu z pływania polegającym na przeplnięciu dystansu 50 m dowolnym stylem. Wymagane jest zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do studiowania na kierunku turystyka i rekreacja. Postępowanie kwalifikacyjne na studia drugiego stopnia odbywa się na podstawie listy rankingowej stworzonej na podstawie średniej z ocen uzyskanych w trakcie studiów pierwszego stopnia. W procesie rekrutacyjnym nie uwzględniono informacji o szczegółowych kompetencjach cyfrowych kandydata. Kryteria przyjęć na kierunek turystyka i rekreacja są sprawiedliwe, selektywne i stanowią dobre przesłanki do przyjęcia kandydatów, którzy będą mogli osiągnąć zakładane kierunkowe efekty uczenia się.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów opisane zostały w uchwale Senatu, w której szczegółowo opisano procedurę potwierdzania tych efektów oraz kryteria weryfikacji efektów uczenia się. Zapewniają one możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów, lecz dotychczas na kierunku turystyka i rekreacja procedura ta nie była stosowana.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej określono w § 12 i 14 Regulaminu Studiów AWF w Warszawie. Student innej uczelni, w tym także zagranicznej, może ubiegać się o przeniesienie na studia w Akademii najwcześniej po ukończeniu I roku studiów pierwszego stopnia. Postępowanie jest prowadzone na pisemny wniosek o zmianę uczelni przed rozpoczęciem semestru. Decyzję w tej sprawie podejmuje Dziekan, uwzględniając efekty uczenia się uzyskane przed przeniesieniem w wyniku realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, odpowiadające zajęciom praktycznym i praktykom zawodowym określonym w programie studiów na kierunku studiów, na który student został przeniesiony. Wymagane jest również przedłożenie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do studiowania na określonym kierunku studiów i ustala się wykaz różnic programowych oraz terminy ich uzupełnienia. Uwzględniono również zasady dla studentów biorących udział w programie Erasmus+. Kwalifikacji studentów do programu wymiany międzynarodowej w programie Erasmus+ dokonuje komisja międzywydziałowa powołana w odrębnym trybie, zaś do wymiany krajowej kwalifikacji dokonuje komisja powołana przez Dziekana. Dotychczas na kierunku turystyka i rekreacja procedura ta nie była stosowana.

Zasady i procedury dyplomowania zawarto w Regulaminie Studiów AWF w Warszawie oraz Regulaminie dyplomowania Wydziału. W dokumentach tych określono m.in. warunki dopuszczenia do egzaminu dyplomowego, sposób obliczania oceny końcowej egzaminu, który jest średnią arytmetyczną z uzyskanych na egzaminie wszystkich ocen oraz sposób wyboru promotorów i recenzentów. Studia pierwszego i drugiego stopnia kończą się złożeniem egzaminu dyplomowego oraz przygotowaniem pracy dyplomowej. Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego lub praktycznego prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami na kierunku turystyka i rekreacja oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Prace dyplomowe podlegają sprawdzeniu przed egzaminem dyplomowym w zakresie naruszenia przepisów o prawie

autorskim z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Tematy prac dyplomowych są zgodne z programem studiów. W trakcie egzaminu dyplomowego student prezentuje swoją pracę dyplomową przedstawiając cele, problem badawczy, metody jego rozwiązania, uzyskane wyniki oraz odpowiada na pytania członków komisji z zakresu problemu przedstawionego w pracy dyplomowej i przygotowania do zawodu. Analiza dokumentacji egzaminów dyplomowych wykazała poprawność większości prac, warto jednak zwrócić uwagę na aplikacyjny charakter wniosków adekwatnie do praktycznego profilu studiów oraz poprawność odwołania do piśmiennictwa i sposób jego zapisu. Zasady procesu dyplomowania na ocenianym kierunku studiów są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

W Regulaminie studiów w § 15 Zaliczenie zajęć i praktyk opisano ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się. Opisano skalę ocen, zasady obliczania średniej ocen, możliwości studiowania ponadprogramowych zajęć oraz zwalniania z udziału w niektórych zajęciach, zasady przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów komisyjnych w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. W Uczelni przyjęto również zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się związane z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w tym z wykorzystaniem platformy e-learningowej. Zasady te umożliwiają równe traktowanie studentów, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość, określono też zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są opisane w kartach zajęć w części „Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się osiąganych przez studenta” oraz „Warunki zaliczenia przedmiotu”. W Uchwale Rady Wydziału w sprawie zatwierdzenia wzoru karty zajęć dla studiów pierwszego i drugiego stopnia prowadzonych na Wydziale Wychowania Fizycznego jako przykładowe metody oceny podano: „ocenianie ciągłe/bieżące przygotowanie do zajęć, kontrolę obecności, udział w dyskusji, aktywność studentów, test, kolokwium, prezentację, śródsesemtralne/końcowe zaliczenie pisemne/ustne, projekt, dokumentację projektu, sprawdzian praktyczny lub teoretyczny, ocenę umiejętności ruchowych, pracę semestralną, egzamin pisemny/ustny”. Metody weryfikacji zawarte w kartach zajęć są adekwatne do ich celów i pozwalają na sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy w turystyce i rekreacji. Należy jednak dokonać analizy adekwatności metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, które w pojedynczych przypadkach są niekompletne. W kartach zajęć językowych metody oceny i warunki zaliczenia umożliwiają sprawdzenie opanowania języka obcego na poziomie B2 lub B2+ oraz języka specjalistycznego.

Analiza prac egzaminacyjnych, etapowych, dzienników praktyk zawodowych oraz prac dyplomowych wykazała ich dostosowanie do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się na kierunku turystyka i rekreacja, a także praktyki w obszarach działalności zawodowej związanej z przemysłem czasu wolnego. Podano przykłady publikacji studentów i ich udziału w projektach badawczych studentów oraz w przedsięwzięciach Uczelni związanych z organizacją i udziałem w imprezach o charakterze sportowo-rekreacyjnym np. „Kreatywny Roku Branży Eventowej”, Akademickie Mistrzostwa Menedżerskie.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się na ocenianym kierunku studiów. Są one bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku turystyka i rekreacja. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji wcześniej uzyskanych efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, w tym możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Zapewniają one bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen, określają zasady przekazywania studentom informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów i na ich zakończenie oraz określają zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy w turystyce i rekreacji. Stosowane metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się na kierunku turystyka i rekreacja umożliwiają sprawdzenie opanowania umiejętności praktycznych, kompetencji społecznych oraz przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej związanej z przemysłem czasu wolnego. Uczelnia umożliwia sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na właściwym poziomie Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Prace etapowe i egzaminacyjne, dzienniki praktyk zawodowych są dostosowane do poziomu i profilu studiów, efektów uczenia się oraz praktyki w obszarach działalności zawodowej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Łączna liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja w roku akademickim 2024/2025 zatrudnionych na umowę o pracę wynosi 49 osób na studiach pierwszego stopnia oraz 35 na studiach drugiego stopnia. W tej grupie jest 2 profesorów, 6 doktorów habilitowanych oraz ponad 40 doktorów i magistrów. Struktura kwalifikacji naukowych i zawodowych umożliwia prawidłową realizację zajęć. Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów nie budzi zastrzeżeń. Doświadczenie zawodowe kadry dydaktycznej, związane z sektorem czasu wolnego, gwarantuje właściwą realizację zajęć na studiach o profilu praktycznym. W dokumentacji nauczycieli akademickich Uczelnia wykazała również, że osoby prowadzące zajęcia legitymują się aktualnym i udokumentowanym dorobkiem naukowym, szczególnie związanym z dyscypliną nauki o kulturze fizycznej, co zapewnia kształcenie studentów zgodne z najnowszymi trendami badawczymi. Osoby prowadzące zajęcia jako lektorzy nauki języków obcych, legitymują się odpowiednim wykształceniem filologicznym i dorobkiem dydaktycznym. Zajęcia prowadzone są przez nauczycieli akademickich lub inne osoby, posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe adekwatne do prowadzonych zajęć oraz doświadczenie zawodowe w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć. Doboru nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć dokonuje kierownik katedry lub zakładu, w opinii nauczycieli akademickich proces ten nie budzi zastrzeżeń, uznawany jest za transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć.

Polityka kadrowa dotycząca pracowników Wydziału Wychowania Fizycznego jest realizowana zgodnie z zapisami Zarządzenia Rektora w sprawie określenia polityki kadrowej oraz zasad zatrudniania nauczycieli akademickich w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Dobór nauczycieli akademickich jest realizowany zgodnie z wymogami ustawy i odpowiednimi zapisami Statutu AWF w Warszawie. Podejmowane są działania w celu zagwarantowania stałego rozwoju zawodowego pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych, m.in. poprzez tworzenie warunków do aktualizacji i poszerzenia zakresu ich umiejętności i kwalifikacji. Wykazano liczne projekty, szkolenia i kursy, w których uczestniczyli nauczyciele akademicy ocenianego kierunku studiów. W trakcie spotkania z ZO PKA nauczyciele akademicy potwierdzili, że oferuje im się możliwości doskonalenia kompetencji dydaktycznych, w tym związanych z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia wspiera pracowników w działaniach związanych z promocją na kolejne stopnie naukowe.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są cyklicznie oceniani w zakresie aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, również przez studentów w zakresie spełniania przez nich obowiązków związanych z kształceniem. Zarządzeniem Rektora określono kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników będących nauczycielami akademickimi zatrudnionymi w AWF w Warszawie oraz określenia trybu i podmiotu dokonującego oceny okresowej. Każdy nauczyciel akademicki podlega ocenie okresowej w zakresie wykonywania obowiązków służbowych oraz przestrzegania przepisów o prawie autorskim i prawach pokrewnych, a także o własności przemysłowej. Ocena nauczyciela akademickiego wraz z wnioskami i komentarzami, zostaje udostępniona ocenianemu nauczycielowi akademickiemu. Zgodnie z zarządzeniem Rektora bieżąca ocena nauczycieli akademickich zatrudnionych w AWF w Warszawie odbywa się również na

podstawie wyników oceny zajęć oraz wyników hospitacji realizowanych w danej jednostce. Hospitacje zajęć obejmują wszystkich nauczycieli akademickich. W poszczególnych jednostkach są opracowywane roczne plany hospitacji zajęć. Opinie studentów są uwzględniane w ocenie okresowej nauczycieli akademickich. Procedura jest wykorzystywana do doskonalenia procesu kształcenia, co potwierdziła zaprezentowana przez Uczelnię dokumentacja. W trakcie spotkania z ZO PKA nauczyciele akademicy zwrócili uwagę na kryteria oceny nauczycieli akademickich, które ich zdaniem powinny zostać skorygowane w zakresie kryteriów oceny dla poszczególnych stanowisk.

W AWF w Warszawie opracowano procedury w zakresie przeciwdziałania mobbingowi. Powołano Pełnomocnika ds. mobbingu, zostały określone jego zadania oraz stworzono Kodeks Etyki. Zadaniem Pełnomocnika ds. mobbingu jest:

- przeciwdziałanie praktykom mobbingowym,
- powiadomienia Rektora o wystąpieniu zjawiska mobbingu oraz przedstawianie Rektorowi sprawozdań z przeprowadzonych postępowań wyjaśniających,
- przeprowadzanie wstępnego postępowania wyjaśniającego w przypadku złożenia powiadomienia o możliwości wystąpienia mobbingu,
- przedstawianie Komisji Antymobbingowej sprawozdania z prowadzonego przez siebie, w wyniku złożonego powiadomienia, wstępnego postępowania wyjaśniającego,
- przedstawianie Komisji Antymobbingowej propozycji dalszego postępowania w sprawie złożonego powiadomienia,
- uczestniczenie, na wniosek Komisji Antymobbingowej, w jej posiedzeniach z głosem doradczym,
- informowanie pracowników, na ich wniosek, o aktach prawnych obowiązujących w AWF w Warszawie dotyczących przeciwdziałania mobbingowi.

Nauczyciele akademicy mają świadomość stosowanych w Uczelni procedur i znają funkcjonujące struktury.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ze studentami na kierunku turystyka i rekreacja zapewniają prawidłową realizację zajęć, nabywanie przez studentów kompetencji związanych z pracą zawodową w sektorze czasu wolnego oraz osiągnięcie przez nich założonych efektów uczenia się. Obsada zajęć jest zgodna z wymogami higieny pracy. Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry. Uczelnia wspiera rozwój naukowy i zawodowy pracowników, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju. Opracowano i wdrożono procedury antymobbingowe i antydyskryminacyjne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

W trakcie spotkania z ZO PKA nauczyciele akademicki zwrócili uwagę na kryteria oceny nauczycieli akademickich, które ich zdaniem powinny zostać skorygowane w zakresie kryteriów oceny dla poszczególnych stanowisk.

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Uczelnia dysponuje infrastrukturą sportową, badawczo-dydaktyczną oraz rozległymi terenami zielonymi, które w pełni zaspokajają potrzeby kształcenia dla studentów kierunku turystyka i rekreacja. Na terenie Uczelni znajduje się pływalnia, hala zespołowych gier sportowych, hala lekkoatletyczna, sale gimnastyczne oraz liczne boiska sportowe. Zajęcia realizowane są również w pracowniach: anatomii, fizjologii, biomechaniki, wyposażonych w sprzęt zapewniający prawidłową realizację efektów uczenia się. Wszystkie pracownie, sale dydaktyczne i obiekty sportowe umożliwiają prowadzenie zajęć w grupach ćwiczeniowych, których liczebność uzależniona jest od specyfiki zajęć. Sale wykładowe umożliwiają prowadzenie zajęć w grupie całego rocznika. Liczba miejsc w poszczególnych pomieszczeniach w pełni zabezpiecza potrzeby studentów i nauczycieli akademickich. Potrzeby związane z kierunkiem ogólnoakademickim zaspokajają liczne laboratoria badawcze: Centralne Laboratorium Badawcze, Laboratorium Genetyki, Międzywydziałowe Laboratorium Neuropsychofizjologii, posiadające specjalistyczną aparaturę naukową. Studenci korzystają z uczelnianego ośrodka dydaktyczno-sportowego AWF w Piękną Górze koło Giżycka. Zajęcia sportów zimowych odbywają się w wynajmowanych przez Uczelnię ośrodkach narciarskich. Stan bazy umożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarze turystyki i rekreacji. Studenci i pracownicy korzystają z systemu Wirtualna Uczelnia. Internet dla pracowników i studentów dostępny jest bezprzewodowo w sieci zamkniętej na terenie całej AWF w Warszawie, a także w sieci eduroam. Wszyscy studenci i pracownicy korzystają z oprogramowania MS Teams oraz otrzymują adres mailowy w domenie awf.edu.pl, mają dostęp do bezpłatnej wersji programu Microsoft Office 365. Studenci i pracownicy mogą bezpłatnie korzystać z programu statystycznego Statistica. Ponadto pracownicy mogą korzystać z platformy e-learningowej. Pomieszczenia są wyposażone w odpowiedni sprzęt audiowizualny, komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem, laboratoryjny oraz sportowy umożliwiającym realizację treści programowych oraz uzyskanie przez studentów wiedzy oraz umiejętności zapisanych w efektach uczenia się. Budynki uczelni są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Posiadają one szereg przystosowań i ułatwień umożliwiających swobodne przemieszczanie się po obiektach. Studenci mogą korzystać z infrastruktury dydaktycznej pod opieką pracownika.

Biblioteka Główna jest zlokalizowana na terenie kampusu, składa się na nią czytelnia ogólna i czytelnia naukowa oraz wypożyczalnia. Gromadzi ona publikacje z dyscyplin: nauki medyczne, nauki o zdrowiu oraz nauki o kulturze fizycznej, a także z zakresu sportu, zarządzania, marketingu, pedagogiki, psychologii, które są uwzględnione w kartach zajęć. Studenci mają również możliwość korzystania z zagranicznych baz danych w sieci internetowej AWF w Warszawie, takich jak: EBSCOhost, ScienceDirect, SpringerLink, Wiley Online Library, Scopus. Biblioteka posiada również zbiór książek dostępnych online. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są aktualne, ich zakres tematyczny jest adekwatny do potrzeb procesu nauczania i uczenia się i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy. Weryfikacja potwierdziła, że w zbiorach biblioteki znajdują się pozycje wymienione w kartach zajęć jako literatura obowiązkowa.

Baza dydaktyczna, naukowa oraz biblioteka podlegają systematycznemu procesowi monitorowania i weryfikacji. Stosowne informacje zbiera Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, która przygotowuje co roku „Sprawozdanie z oceny własnej jednostki”. Zapewniono udział kadry i studentów w przeglądach bazy dydaktycznej. W trakcie wizytacji udostępniono zestawienie oceny poszczególnych elementów infrastruktury Uczelni wraz z rekomendacjami dotyczącymi napraw.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa jest bardzo dobrze wyposażona, obiekty sportowe, pracownie specjalistyczne i laboratoria badawcze oraz sale wykładowe, w których prowadzone są zajęcia na kierunku turystyka i rekreacja są w odpowiednim stanie. Wyposażenie bazy dydaktycznej jest nowoczesne i pozwala na realizację programu studiów o profilu praktycznym i osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się. Baza Uczelni umożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w obszarze turystyki i rekreacji. Biblioteka jest właściwie wyposażona w podręczniki i specjalistyczne czasopisma niezbędne do realizacji zajęć i umożliwia dostęp do internetowych baz danych. Wykorzystywana infrastruktura jest przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i oferuje studentom miejsca do pracy cichej i wypoczynku oraz urządzenia ułatwiające czytanie tekstów. Infrastruktura wykorzystywana do realizacji programu studiów jest monitorowana i oceniana oraz kontrolowana w związku z odpowiednimi przepisami BHP.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Rodzaj i zakres współpracujących instytucji są zgodne z celami kształcenia oraz z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku turystyka i rekreacja. Władze Uczelni oraz nauczyciele akademicki ocenianego kierunku studiów nawiązują i utrzymują współpracę na wielu płaszczyznach z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. Interesariusze zewnętrzni wyrażają swoje opinie i wpływają na określenie i ocenę efektów uczenia się w czasie spotkań, które odbywają się z udziałem pracowników AWF.

Rodzaj, zakres i zasięg działalności podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest właściwy, ale nie uwzględnia szerokiego zakresu wyzwań i możliwości zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Uczelnia nie przedstawiła wystarczających dowodów na wpływ przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego na modyfikację koncepcji kształcenia i jej dostosowanie do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Kierunek turystyka i rekreacja współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy realizacji programu studiów, w tym praktyk studenckich. Głównymi reprezentantami środowiska zewnętrznego są przedstawiciele działający w obszarze turystyki i rekreacji. Są to m.in.: biura podróży, hotele, stowarzyszenia, ośrodki sportu, kluby sportowe oraz agencje turystyczne i eventowe. Współpraca polega m.in. na organizacji praktyk zawodowych, organizowaniu spotkań ze studentami, uczestnictwie w konferencjach, targach, wolontariacie i innych formach, ale również na opiniowaniu procesu kształcenia, w tym programu studiów.

Wśród współpracujących z kierunkiem podmiotów wymienić można m.in. Polską Organizację Turystyczną, firmy działające w branży eventowej (m.in. SITE Poland, Stowarzyszenie Branży Eventowej, Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy, Mazurkas Congress Management), Polską Federację Fitness, czy Polski Związek Sportowy Cheerleadingu.

Od roku akademickiego 2023/2024, dzięki poszerzeniu sieci kontaktów przez pracowników kierunku turystyka i rekreacja, studenci mają możliwość uczestnictwa w krótkoterminowych zagranicznych praktykach zawodowych. Dzięki nawiązaniu współpracy z jednostkami zagranicznymi odbyły się do tej pory 3 wyjazdy: wyjazd dla studentów studiów pierwszego stopnia zorganizowany we współpracy z Htophotels – jedną z wiodących sieci hotelowo-gastronomicznych w Katalonii, posiadającą 17 hoteli (na wybrzeżach Costa Brava, Costa Dorada i Costa de Barcelona). Wyjazd odbył się na Costa Brava i uczestniczyło w nim 16 studentów. Studenci studiów drugiego stopnia uczestniczyli zaś w wyjeździe zorganizowanym we współpracy z Unlimited Travel Sardinia – firmą turystyczną działającą na Sardynii, zajmującą się organizacją wycieczek, wynajmem aut itp. (w wyjeździe uczestniczyło 16 studentów). W bieżącym roku akademickim zorganizowano do tej pory jeden wyjazd dla studentów studiów pierwszego stopnia na Costa Brava w Hiszpanii, przy współpracy z Htophotels. Nawiązanie współpracy

z interesariuszami zagranicznymi daje studentom szereg nowych korzyści – chociażby poznanie nowych systemów pracy, nowego środowiska, sprawdzenie się w nowych warunkach.

Pod koniec 2024 roku Uczelnia, w ramach ocenianego kierunku studiów, zawarła porozumienie o współpracy z firmą Coral Travel Poland. Firma ta oferuje organizację praktyk zawodowych oraz staży studenckich, delegowanie pracowników w roli ekspertów do udziału w spotkaniach ze studentami oraz gościnnego prowadzenia niektórych zajęć, jak również wsparcie przy organizacji wydarzeń promujących kierunek turystyka i rekreacja (jak np. Dni Otwarte, czy Targi Edukacyjne).

Nauczyciele akademicki, starając się zapewnić wysoki poziom przekazywanej wiedzy oraz różnorodność zajęć, nawiązują współpracę z biurami podróży, firmami turystycznymi, hotelami, ośrodkami sportu i rekreacji, stowarzyszeniami i fundacjami, czy z osobami bezpośrednio pracującymi w obsłudze ruchu turystycznego (piloci, przewodnicy itp.), które są zapraszane na spotkania ze studentami w celu gościnnego poprowadzenia zajęć, czy też na spotkania z pracownikami. Spotkania te są bardzo dobrze oceniane przez studentów.

Ciekawym przedsięwzięciem jest nawiązanie w ostatnich latach współpracy w ramach projektu „Rower daje moc”, którego głównym celem jest promocja zdrowia, aktywności fizycznej i bezpieczeństwa. Włączenie się w realizację projektu związane jest ze wspieraniem innowacji edukacyjnych wprowadzanych na różnych poziomach edukacji i szkolnictwa wyższego, jak też umożliwia realizację projektów edukacyjnych i naukowo-badawczych z obszaru turystyki, rekreacji i aktywności fizycznej.

Studenci kierunku turystyka i rekreacja mają możliwość uczestniczenia i współorganizowania różnego rodzaju imprez, również poza środowiskiem Uczelni. Biorą oni udział w przygotowaniu i obsłudze stref aktywności m.in. na Targach Edukacyjnych Perspektywy, Pikniku Naukowym Centrum Nauki Kopernik, wspierają organizacyjnie imprezy, takie jak: Aktywność Młodego Warszawiaka (2022), wydarzenie świąteczne dla dzieci w Mazowieckim Centrum Neuropsychiatrii (2022), wydarzenie charytatywne Elfy SBE (2022), Międzynarodowe Targi Turystyczne ITTF w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie (2022), „Szkoła Pełna Aktywności” dla uczniów szkół podstawowych (2023), WF z AWF (2024).

Współpraca z pracodawcami przybiera zróżnicowane formy. Pracodawcy na podstawie długoterminowych umów z Uczelnią, uczestniczą w organizowaniu zajęć kształtujących umiejętności praktyczne i praktyk zawodowych oraz weryfikowaniu osiągniętych efektów uczenia się przypisanych do tych form zajęć. Liczba zawartych umów zapewnia wszystkim studentom kierunku turystyka i rekreacja realizację praktyk zawodowych oraz osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Uczelnia nie prowadzi systemowych przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym mają charakter pobieżny i ograniczają się raczej do potwierdzenia dobrej jakości współpracy i podkreślenia jej roli dla działalności Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na ocenianym kierunku studiów, w tym z pracodawcami jest dobra i wpisuje się w obszar działalności zawodowej właściwej dla kierunku turystyka i rekreacja. Ma ona charakter stały i sformalizowany. Interesariusze zewnętrzni są ważnym elementem weryfikacji i podnoszenia jakości kształcenia. Formy współpracy są zróżnicowane i adekwatne do potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i zakładanych efektów uczenia się. Inicjatywy pracodawców umożliwiają studentom już w czasie studiów nawiązywanie relacji, które umożliwiają odnalezienie miejsca na rynku pracy. Współpraca z pracodawcami nie podlega systemowo okresowym przeglądom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

1. Rekomenduje się, aby monitorowanie poziomu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym było działaniem systematycznym oraz możliwym do zweryfikowania.
2. Rekomenduje się, aby utworzono gremium zrzeszające interesariuszy zewnętrznych, tak by wymiana spostrzeżeń mogła odbywać się równolegle, czego także życzą sobie interesariusze zewnętrzni.
3. Rekomenduje się, aby przedstawiciele mieli wpływ na modyfikację koncepcji kształcenia i jej dostosowanie do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia wynika z zapisów Strategii Rozwoju Wydziału Wychowania Fizycznego AWF w Warszawie. W tym dokumencie podkreśla się znaczenie międzynarodowej mobilności studentów i kadry dydaktycznej oraz inicjowania i poszukiwania możliwości realizacji międzynarodowych projektów badawczych, organizowania i uczestnictwa w kongresach i konferencjach międzynarodowych. Na kierunku turystyka i rekreacja na studiach pierwszego i drugiego stopnia promocja wymiany międzynarodowej ma charakter formalny. Uczelnia stwarza warunki podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia przez:

- program mobilności akademickiej studentów oraz kadry dydaktycznej Erasmus+,
- organizację i udział w międzynarodowych konferencjach i spotkaniach naukowych (w tym studenckich kół naukowych),
- wsparcie administracyjne – pomoc w przygotowaniu formalności związanych z aplikacją do programu, a także dokumentacji wymaganej do wyjazdu,
- naukę oraz doskonalenie nauki języków obcych przez studentów i pracowników, które wynikają nie tylko z programów studiów, a także innych inicjatyw (np. dodatkowe kursy),
- projekty naukowe, dydaktyczne i wydawnicze realizowane wspólnie z partnerami zagranicznymi.

W zależności od założeń programu, studenci mogą korzystać z oferty w zakresie studiowania (realizacja programu studiów na wybranym poziomie edukacyjnym) oraz uczestnictwa w praktykach zawodowych. Uczelnia ma podpisanych około 120 umów bilateralnych w programie Erasmus+, w tym 58 umów dla ocenianego kierunku studiów. Lista uczelni partnerskich Erasmus+, z którymi podpisano umowy bilateralne, jest dostępna na stronie internetowej AWF w Warszawie w zakładce Erasmus+. Lista ta podlega regularnej weryfikacji. Uczelnia aktualnie i realnie współpracuje z uczelniami zagranicznymi/partnerskimi, m.in. z: University of Foggia, Latvian Academy of Sport Education, University of Dubrovnik.

W latach 2021/2022 – 2023/2024 z programu Erasmus+ skorzystało łącznie 185 studentów kierunku turystyka i rekreacja. W tym samym okresie Wydział Wychowania Fizycznego gościł 80 studentów na kierunku turystyka i rekreacja z uczelni partnerskich. Uczelnia nie przedstawiła statystyk przyjazdów i wyjazdów zagranicznych nauczycieli akademickich realizujących kształcenie na kierunku turystyka i rekreacja.

AWF w Warszawie w okresie podlegającym ocenie była członkiem instytucjonalnym 5 organizacji międzynarodowych. Należą do nich m.in. AIESEP (Międzynarodowe Stowarzyszenie Wyższych Szkół Wychowania Fizycznego), ICSSPE (Międzynarodowa Rada Nauk o Sporcie i Wychowaniu Fizycznym), ICCE (Międzynarodowa Rada Doskonalenia Trenerów), czy też ENSEE (Europejskie Stowarzyszenie Nauk o Sporcie, Kształceniu i Zatrudnieniu). Działania związane z członkostwem w tych organizacjach umożliwiały wyjazdy pracowników Uczelni na kongresy i konferencje, wymianę informacji, możliwość wspólnych publikacji i badań naukowych.

W Uczelni zapewniony jest dostęp do informacji publicznej w języku angielskim, co należy odczytać jako przejaw umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Monitorowanie i ocena stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na Wydziale leży w gestii Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, która jest ważnym ogniwem Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, który to zespół przygotowuje co roku raport dotyczący zagadnień związanych z procesem umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja. Działania te mają charakter doskonalący.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza warunki dla podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia opierają się głównie na programie Erasmus+ oraz innych działaniach, które są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Zarówno nauczyciele akademicki, jak i studenci mają możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności związanej z kształceniem na kierunku turystyka i rekreacja. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia procesu

kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia zapewnia studentom kierunku turystyka i rekreacja kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się. Jest ono prowadzone systematycznie i ma charakter kompleksowy, przejawiając swoje działania na wielu obszarach i dostosowując formy i metody kształcenia do potrzeb studentów. Uczelnia motywuje również swoich studentów, wykorzystując szereg narzędzi, takich jak nowoczesne technologie, pomoc materialna, wspieranie kultury studenckiej, działalność organizacji studenckich i ruchu naukowego.

Uczelnia zapewnia zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach rynku pracy właściwych dla ocenianego kierunku studiów. Regulamin studiów umożliwia studentom korzystanie z Indywidualnej Organizacji Studiów, dzięki której możliwe jest połączenie studiowania z rozwijaniem indywidualnych zainteresowań sportowych, naukowych i organizacyjnych na rzecz AWF. Dla studentów sportowców przewidziana jest indywidualna ścieżka, która umożliwia połączenie kariery sportowej z nauką (tzw. kariera dwutorowa) – czyli program Narodowej Reprezentacji Akademickiej. Studentom sportowcom uczelnia proponuje także indywidualny wybór grupy dydaktycznej w celu dostosowania harmonogramu zajęć do planu treningowego.

Studenci mogą również konsultować aspekty związane z procesem uczenia się z nauczycielami akademickimi, którzy prowadzą określone zajęcia. W związku z tym odbywają się regularne dyżury. Dodatkowo studenci mają możliwość konsultacji z nauczycielami akademickimi również poza godzinami dyżurów i zajęć, po indywidualnym kontakcie mailowym. Zainteresowane osoby mogą zostać objęte również opieką naukową nauczycieli akademickich w celu wsparcia ich w pierwszych krokach działalności naukowej oraz o charakterze praktycznym. Formy i metody kształcenia pozostają adekwatne do założonych efektów uczenia się i wspierają studentów w skutecznym nabywaniu wymaganej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Uczelnia zapewnia studentom niezbędne oprogramowanie i infrastrukturę do nauczania zdalnego oraz do dodatkowych aktywności, z którego studenci mogą korzystać bez ograniczeń. Dodatkowo studenci mają dostęp do specjalistycznego oprogramowania, co pozwala im rozwijać swoje pasje, zarówno na gruncie teoretycznym, jak i praktycznym. Studenci kierunku turystyka i rekreacja są w odpowiedni

sposób przygotowywani do korzystania z oprogramowania do nauczania zdalnego. Studenci mają stały dostęp do materiałów szkoleniowych i poradników związanych z nauczaniem zdalnym i specjalistycznym oprogramowaniem. W razie problemów, studenci mają możliwość uzyskania pomocy technicznej poprzez kontakt z odpowiednią jednostką. Wykluczeni cyfrowo studenci mogą liczyć na wsparcie w nauczaniu zdalnym ze strony Uczelni. W tym celu gwarantuje się studentom możliwość korzystania na wniosek studenta z infrastruktury Uczelni.

Uczelnia wywiązuje się z ustawowych obowiązków wsparcia materialnego dla studentów i zapewnia im możliwość uzyskiwania stypendiów socjalnych, zapomóg, stypendium rektora dla najlepszych studentów oraz stypendium dla osób z niepełnosprawnościami.

Akademia Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, dbając o różnorodne formy aktywności studentów kierunku turystyka i rekreacja, wspiera ich w wejściu na rynek pracy. Jednostką, która zajmuje się tym obszarem jest Biuro Karier. Działania są skupione na współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz nawiązywaniu i utrzymywaniu relacji z pracodawcami. Biuro Karier podejmuje szereg projektów, skierowanych do studentów ocenianego kierunku studiów, są to m.in.: badania naturalnego stylu zachowania testem Extended DISC wraz z indywidualną konsultacją; sesje coachingowe; badanie odporności psychicznej testem MTQ48 wraz z indywidualną konsultacją; spotkania pt. Jachting luksusowy – specyfika zawodu, wymagane kompetencje, różnorodność stanowisk; realizacja cyklu webinarów oraz organizacja szkoleń z zakresu m.in. poznawania siebie, prowadzenia biznesu, poszukiwania pracy.

Uczelnia wspiera również rozwój artystyczny studentów. Mają oni możliwość rozwijania swoich umiejętności i pasji w Zespole Tańca Ludowego „Warszawa” Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Studenci zrzeszeni w tej jednostce mają możliwość wyjazdów zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Wyjazdy te często wiążą się z uczestnictwem zespołu w konkursach i odnoszeniem sukcesów. Rozwój i wsparcie aktywności artystycznej studenci uzyskują również od samorządu studenckiego, który przez organizowanie akcji społecznych i kulturalnych angażuje studentów artystów, aby mogli prezentować swoje umiejętności podczas wydarzeń uczelnianych.

Umiejętności i zainteresowania sportowe rozwijane są w Klubie Sportowym AZS AWF w Warszawie. Członkiem może zostać każdy student, zapisując się do AZS i opłacając składkę członkowską. AZS AWF w Warszawie prowadzi m.in. sekcje wyczynowe, sekcje dzieci i młodzieży, a szczególną uwagę kieruje na sport akademicki. Członkowie mają możliwość uprawiać sport w różnorodnych dyscyplinach, np. badminton, jeździectwo, futsal, judo, kolarstwo górskie, szachy, szermierka, trójbój siłowy, unihokey, wspinaczka, żeglarstwo.

Wsparcie studentów jest dostosowane do potrzeb różnych grup, w tym studentów z niepełnosprawnościami. W Uczelni powołany jest Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami. Osoby z aktualnym orzeczeniem o niepełnosprawności mogą uzyskać wsparcie asystenta studenta ze specjalnymi potrzebami.

AWF w Warszawie prowadzi również działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów poprzez powołanych pełnomocników. W Uczelni działa Pełnomocnik ds. etyki i działań antykorupcyjnych (a także stworzony został Kodeks Etyki), Pełnomocnik ds. mobbingu (jak również procedury w zakresie przeciwdziałania mobbingowi) oraz samodzielne stanowisko ds. obronnych.

Studenci mogą liczyć również na Zespół informacyjnego wsparcia pedagogiczno-psychologicznego, który wspiera studentów w znalezieniu bezpłatnej pomocy psychoterapeutycznej. Zespół jest dostępny dla studentów i dysponuje bazą placówek, w których wsparcie psychoterapeutyczne jest zróżnicowane i zindywidualizowane do potrzeb osoby zgłaszającej. Dla osób przeżywających kryzys emocjonalny jest

umożliwiony kontakt mailowy z członkami zespołu, a w sytuacjach wyjątkowych – są możliwe wideokonferencje poprzez dedykowaną platformę.

W Uczelni funkcjonuje system zgłaszania skarg i wniosków. Studenci mają możliwość wyrażania opinii w cyklicznych ankietach oceniających pracowników dydaktycznych. Wyniki ankiet dostępne są na stronie internetowej Wydziału, a także są one prezentowane podczas spotkań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Rady Wydziału. Dodatkowo na stronie internetowej Uczelni funkcjonuje również „Forum Rektora”, za pomocą którego można zgłosić określony problem. Studenci mają również ciągłą możliwość przekazywania wszelkich zastrzeżeń opiekunowi kierunku, władzom dziekańskim lub samorządowi studenckiemu w nieformalny sposób. Wszystkie zgłoszenia są weryfikowane i rozstrzygane na poziomie osób decyzyjnych na Wydziale lub Uczelni. Podejmowane są odpowiednie kroki i procedury, aby problemy rozwiązywać i zapobiegać im w przyszłości.

Na Wydziale Wychowania Fizycznego w AWF w Warszawie działa 11 kół naukowych, z czego 4 wpisują się wprost w zainteresowania wynikające z kierunku studiów studentów turystyki i rekreacji. Członkowie kół naukowych mają możliwość rozwoju naukowego przy wsparciu opiekunów. W ramach działalności organizacji studenckich członkowie mogą występować o granty, realizować projekty, a także uczestniczyć w konkursach. Jednostki te mają zapewnione odpowiednie warunki do prowadzenia działalności naukowej ze strony władz Wydziału i Uczelni, a przy ich wsparciu również i uczestniczenia w dodatkowych aktywnościach. Studenci uczestniczą w projektach badawczych, finansowanych z budżetu Uczelni, jak np. Uczelniane Projekty Badawcze, Monotematyczne Zadania Badawcze. Dzięki nim również mają możliwość na udział w konferencjach, odpłatne publikowanie wyników badań, czy realizację naukowych badań terenowych. Opiekunowie kół naukowych pozostają w stałym kontakcie i są na bieżąco informowani przez Dział Nauki oraz Prodziekana ds. Nauki Wydziału Wychowania Fizycznego o dostępnych programach zewnętrznych, z których środki finansowe przyczynić się mogą do poprawy jakości działalności kół naukowych. Wnioskując o środki zewnętrzne, pracownicy administracyjni Uczelni udzielają wsparcia merytorycznego w składaniu wniosków.

Uczelnia zapewnia odpowiednie wsparcie samorządu studenckiego. Zarówno w aspekcie finansowania, jak i organizacyjnym pomoc władz pozostaje na odpowiednim poziomie i pozwala w sposób efektywny funkcjonować przedstawicielom studenckim. Członkowie organów samorządu studenckiego regularnie współpracują z władzami Uczelni. Studentom ocenianego kierunku studiów stwarza się warunki do zaangażowania w działalność kół naukowych i innych organizacji studenckich. Zainteresowane osoby otrzymują wsparcie merytoryczne poprzez przypisanie odpowiednich nauczycieli akademickich lub innych pracowników Uczelni do opieki nad daną organizacją.

Uczelnia przy uwzględnieniu partycypacji studenckiej monitoruje i ewaluuje szeroko pojęte wsparcie, w tym skuteczność funkcjonujących na Uczelni rozwiązań w aspekcie wsparcia studenckiego, formy wsparcia, czy poziomu zadowolenia interesariuszy wewnętrznych. Działania te stanowią podstawę do podejmowania pożądanych z perspektyw studenckiej zmian. Studenci mogą zgłaszać swoje uwagi i postulaty bezpośrednio do władz Uczelni i Wydziału lub poprzez samorząd studencki. Funkcjonuje także coroczna ankieta monitorująca zadowolenie studentów z systemów wsparcia na Uczelni.

Przedstawiciele studenccy zasiadają w ciałach odpowiedzialnych za jakość kształcenia w Uczelni i tym samym mają wpływ na bieżące problemy studenckie i możliwości ich rozwiązania.

Dodatkowo Uczelnia i władze pozostają w stałym kontakcie z samorządem studenckim w celu monitorowania poziomu wsparcia studentów oraz jego skuteczności. W razie pojawienia się negatywnych aspektów, władze podejmuje odpowiednie działania naprawcze.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. System opieki i wsparcia można określić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Podejmowane działania można uznać za wszechstronne oraz zorientowane na studenta. Dedykowane wsparcie odpowiada indywidualnym potrzebom oraz oczekiwaniom studentów. Wszelkie rodzaje wsparcia i działalności Uczelni są dostosowane również do różnych grup studentów, w szczególności osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach, w AWF w Warszawie jest realizowany głównie poprzez stronę internetową Uczelni oraz poprzez stronę internetową Wydziału Wychowania Fizycznego (WWF), na którym prowadzony jest kierunek turystyka i rekreacja. Osoby zainteresowane, kandydaci na studia oraz studenci na wyżej wymienionych stronach mają dostęp do Biuletynu Informacji Publicznej, w którym są zamieszczone następujące dokumenty:

Statut Uczelni, Strategia Rozwoju Uczelni do 2030 roku, Regulamin Rekrutacji, Regulamin Studiów, Regulamin Studiów Doktoranckich, Regulamin Organizacyjny, Regulamin Domów Studenckich, Uchwały Senatu, Uchwały Rady Uczelni, Uchwały Rady Naukowej, Zarządzenia Rektora oraz Zarządzenia Kanclerza. Od 2020 roku na stronie uczelnianej funkcjonuje ogólnie dostępne forum JM Rektora AWF w Warszawie, na którym Rektor odpowiada na zadawane pytania. Na wydziałowej stronie internetowej, w zakładce Wydział/Akty Normatywne, zainteresowane osoby mają możliwość zapoznania się z aktualnymi wydarzeniami oraz wydziałowymi aktami normatywnymi, w tym z Pismami Okólnymi Dziekana i Uchwałami Rady WWF.

W zakładce Student/Program Erasmus+, która znajduje się na stronie internetowej Uczelni, zarówno studenci, jak i pracownicy mogą zaznajomić się z poświęconym im programem wymiany i stosownymi regulaminami.

Informacja dla Kandydatów o warunkach przyjęć na studia znajduje się na stronie Uczelni w zakładce Kandydat. Zainteresowana osoba znajduje w zakładce informacje dotyczące zasad rekrutacji na studia pierwszego stopnia oraz studia drugiego stopnia, w tym etapy rekrutacji, harmonogramy, kryteria obowiązkowe oraz dodatkowe, terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji oraz sposoby jej przeprowadzenia dla poszczególnych kierunków studiów wyższych w AWF w Warszawie, zasady przeliczania punktów z matury, wymagane dokumenty, informacje o badaniach lekarskich oraz o limitach miejsc.

Zakładka Studia/Oferta edukacyjna pozwala na pobranie kart zajęć/sylabusów i zaplanowanych do realizacji efektów uczenia się. Wszystkie szczegółowe informacje dotyczące: procesu kształcenia, takie jak: cel kształcenia, terminarz rekrutacji, warunki i kryteria kwalifikacji, opis procesu nauczania, organizacja studiów, a także plany i programy studiów, zakładane efekty uczenia się i metody ich weryfikacji, harmonogramy zajęć, regulaminy, wzory druków i ankiet, informacje o praktykach zawodowych, procesie dyplomowania, opiekunach roku i opiekunach praktyk zawodowych itd. znajdują się na stronie internetowej Wydziału. Studenci na stronie WWF mają dostęp do zakładki Praktyki z informacjami na temat Regulaminu Praktyk.

Obok internetowej strony Uczelni i Wydziału komunikacja ze studentami i kandydatami prowadzona jest także za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Na poziomie Wydziału za bieżącą aktualizację strony i za zamieszczanie odpowiednich informacji odpowiada Kolegium Dziekańskie.

Na Wydziale Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, prowadzona jest systematyczna analiza i ocena aktualności, kompleksowości i rzetelności informacji dostępnej dla studentów, pracowników, absolwentów i potencjalnych pracodawców, poprzez procedury wynikające z Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w których czynny udział biorą wszyscy zainteresowani interesariusze.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział Wychowania Fizycznego Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie, na którym są prowadzone studia pierwszego i drugiego stopnia na kierunku turystyka i rekreacja, zapewnia kandydatom na studia, studentom, pracownikom, absolwentom oraz potencjalnym pracodawcom pełny dostęp do kompleksowej, rzetelnej i zrozumiałej informacji o Uczelni i o ocenianym kierunku studiów.

Uczelnia na bieżąco monitoruje i weryfikuje treści zamieszczane na stronach internetowych, w celu aktualizacji prezentowanej informacji, zgodnie z potrzebami zainteresowanych gremiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK), funkcjonuje w AWF w Warszawie nieprzerwanie od 2013 roku, ale podlega ciągłemu doskonaleniu i modyfikacji. W 2018 roku Uczelniana Komisja ds. Jakości kształcenia (UKdsJK) przeprowadziła przegląd polityki jakości oraz przegląd celów systemu, potwierdzając ich aktualność i adekwatność do kierunków rozwoju Uczelni. W 2020 roku, w związku z przyjęciem w AWF w Warszawie nowej Strategii Rozwoju do 2030 roku, zaktualizowano Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia. Ustanowiony w AWF w Warszawie USZJK ma strukturę dwustopniową: poziom uczelniany i wydziałowy. Poziom uczelniany stanowi powoływana kadencyjnie Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Uczelniana Komisja ds. Innowacji Dydaktycznych (UKdsID), Zespół ds. Ankietyzacji i Analiz Jakości Kształcenia (ZdsAiAJK) oraz powoływany Główny Specjalista ds. Jakości Kształcenia (GSdsJK).

Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia odpowiada merytorycznie i organizacyjnie za kształt systemu i jego funkcjonowanie. Pracami Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia kieruje Prorektor ds. Dydaktyki. Okresowa ocena jakości programów studiów jest tworzona w Uczelni na podstawie analizy rocznych raportów Komisji Planów i Programów Studiów oraz na podstawie opracowanych przez Zespół ds. Ankietyzacji i Analiz Jakości Kształcenia badań ankietowych. Pod uwagę są brane wyniki sześciu kluczowych badań ankietowych: oceny zajęć; opinii studentów kończących studia; oczekiwań kandydatów; karier zawodowych absolwentów oraz opinii i oczekiwań pracodawców względem kompetencji i kwalifikacji absolwentów. Monitorując opinie wszystkich uczestników procesu kształcenia, tj.: kandydatów, studentów, doktorantów, pracowników, absolwentów i pracodawców, ankietyzacja dostarcza miarodajne dane do analiz. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów są ustalone w procedurach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Realizowane w Uczelni procedury USZJK pozwalają na

systematyczną ocenę i doskonalenie programów studiów, w szczególności poprzez aktualizowanie: efektów uczenia się, treści programowych, metod prowadzenia zajęć, sposobów oceny i weryfikacji stopnia osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się, ocenę powiązania obszarów kształcenia z lokalnymi, regionalnymi oraz krajowymi potrzebami społecznymi i gospodarczymi, ocenę pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich, ocenę jakości prac dyplomowych, ocenę praktyk zawodowych oraz ocenę wyników monitoringu losów absolwentów.

Merytoryczny i organizacyjny nadzór nad kierunkiem studiów i jakością kształcenia jest sprawowany w Wydziale Wychowania Fizycznego na kierunku turystyka i rekreacja przez władze Wydziału, tj. przez dziekana i prodziekanów, kierowników katedr i zakładów. Rada Wydziału oraz Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia uczestniczy w tym procesie zgodnie z kompetencjami przyznanymi im przez Statut Uczelni, Regulamin Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz przez Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia (USZJK). W zakresie monitorowania jakości kształcenia i jego ewaluacji władze Wydziału działają w porozumieniu i przy współpracy z Prorektorem ds. Dydaktyki. Poziom wydziałowy stanowi wdrożony Wydziałowy System Jakości Kształcenia (WSZJK) o strukturze adekwatnej do potrzeb jednostki i specyfiki prowadzonego kierunku studiów, a także kierunków rozwoju WWF. W Wydziale Wychowania Fizycznego są realizowane wszystkie procedury przewidziane przez USZJK, jak również wynikające z obowiązków służbowych pracowników. Celem USZJK i WSZJK jest stałe monitorowanie i podnoszenie jakości kształcenia w Uczelni, podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności oferty edukacyjnej Uczelni, w szczególności poprzez doskonalenie programów studiów, systematyczną i kompleksową ocenę osiągania efektów uczenia się, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, zwiększenie szans absolwentów na rynku pracy, informowanie kandydatów na studia o jakości kształcenia w Uczelni i kwalifikacjach absolwentów.

Podsumowując, w AWF w Warszawie, na kierunku turystyka i rekreacja zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz jest prowadzona systematyczna ocena programu studiów obejmująca efekty uczenia się, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, metody weryfikacji osiąganych efektów uczenia się, praktyki zawodowe, proces dyplomowania, a także losy zawodowe absolwentów. Niestety, analiza stanu faktycznego wykazała uchybienia związane z realizacją programu studiów, m.in. nieprawidłowo oceniono nakład pracy studenta, przyporządkowując zbyt dużą liczbę punktów ECTS, nieprawidłowo określono zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne, itp. (szczegółowy opis znajduje się w analizie stanu faktycznego kryterium 2). Prowadzona ocena oparta jest o wyniki wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz interesariuszy zewnętrznych, mająca na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Kształcenie na kierunku turystyka i rekreacja, podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom przez Polską Komisję Akredytacyjną, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia posiada sformalizowaną procedurę odpowiadającą za zapewnienie jakości kształcenia, która kompleksowo opisuje wszystkie etapy działalności poszczególnych organów i osób. Szczegółowo opisano zakres działań i stopień odpowiedzialności USZJK, Wydziałowych Komisji Jakości Kształcenia i Komisji Planów i Programów Studiów, które tworzą strukturę Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Tak skonstruowana struktura stwarza możliwość realnej oceny jakości kształcenia na kierunku turystyka i rekreacja. Studenci i nauczyciele akademicki czynnie uczestniczą w tym procesie. W Uczelni istnieją procedury sprawdzające wdrożenie działań naprawczych. W AWF w Warszawie zostały przyjęte formalnie zasady projektowania, zatwierdzania i zmian w programie studiów.

Podstawą do obniżenia stopnia spełnienia kryterium na kryterium spełnione częściowo jest stwierdzenie, że system zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie uchwycił nieprawidłowości związanych z realizacją programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

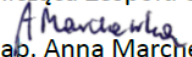
Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się skuteczną realizację procedur Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia pod kątem oceny programu studiów i jego realizacji na kierunku turystyka i rekreacja.
2. Zaleca się wprowadzenie istotnych działań naprawczych, które będą zapobiegać zdiagnozowanym nieprawidłowościom w przyszłości.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. Anna Marchewka